

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA DANIJOS KARALYSTĖJE IR ISLANDIJOS RESPUBLIKAI

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2021 m. spalio 16 d. – lapkričio 5 d.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
10-18	Skrydžių į Daniją ir iš jos kaina gali gerokai padidėti, jei Vyriausybėje bus priimtas Socialistų liaudies partijos (SF) pasiūlymas dėl lėktuvo vilietų mokesčių įvedimo. Tolimųjų skrydžių bilietams būtų taikomas iki 700 DKK (94 EUR) mokestis, o trumpiausiems maršrutais – 100 DKK (13 EUR). SF taip pat siūlo į Daniją skraidinamoms prekėms įvesti 400 DKK (54 EUR) už toną mokestį. Visos pajamos būtų naudojamos klimato kaitos mažinimo priemonėms remti.	Government mulling new flight tax	
10-20	Danijos aplinkos apsaugos agentūra tirs, ar šalies vandens telkinių žuvis yra užterštos vadinamosiomis „cheminėmis medžiagomis“. Iš viso bus ištirtos 145 vietos. Tyrimų rezultatus tikimasi paskelbti 2022 m. pradžioje, jei toksinų bus aptikta, vietos savivaldybės turės galimybę uždrausti žvejoti paveiktose teritorijose.	Fish To Be Checked For “Forever Chemicals”	
11-02	Zelandijos regione aptiktas paukščių gripas. Danijos veterinarijos ir maisto administracija teigia, kad yra didelė rizika, jog infekcija gali greitai išplisti į likusią šalies dalį. Danijos paukščių augintojams mažiausiai vienam mėnesiui neleidžiama eksportuoti iš ES.	The Danish Veterinary and Food Administration warns: High risk of bird flu	
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
10-19	Didelį darbo jėgos trūkumą Danijoje „Dansk Industri“ laiko „didžiausia įdarbinimo krize Danijos istorijoje“. Rugsėįj Vyriausybė pristatė reformą „Danija gali padaryti daugiau“, kuria, bendradarbiaujant su nacionalinėmis įdarbinimo asociacijomis, siekiama sustiprinti įdarbinti bedarbius ir darbuotojus iš kitų Europos šalių. Ekonomikos taryba (De Økonomiske Råd), tvirtina, kad to nepakanka ir ragina Vyriausybę padaryti rinką atviresnę užsienio darbo jėgai – sumažinti minimalaus metinio atlyginimo normą, norint gauti Danijos darbo vizą.	Business Round-Up: Economic experts call for foreign recruitment to ease labour shortage	
Energetikos sektoriaus aktualijos			
10-19	Danijos vėjo turbinų pradininkas Henrikas Stiesdalas sukūrė vandenilio elektrolizės mašiną, pavadintą „HydroGen Electrolyzer“. Elektrolizė gali būti naudojama pakeisti iškastinį kurą sunkvežimiuose,	Danish invention adopted for Indian mass-production	

	vandenynų laivuose ir daugelyje pramonės procesų. Naujasis Stiesdal aparatas bus masiškai gaminamas naujoje gamykloje, kurią valdys didžiausia Indijos pramonės įmonė „Reliance Industries“.		
10-26	Odensės apygardos teisme pradėta nagrinėti Danijos naftos tiekimo bendrovės, kuri kaltinama apėjusi ES sankcijas ir pardavusi reaktyvinį kurą Sirijai per Rusijos bendroves už maždaug 648 mln. DKK (87 mln. EUR) byla. Tikimasi, kad Odensės teismas sprendimą priims iki gruodžio vidurio.	Danish company on trial for Russian fuel deal	
10-27	Švarios energijos milžinė „Vestas“ išbandys „aukščiausios ir galingiausios vėjo turbinos pasaulyje“ prototipą. 280 metrų aukščio turbiną planuojama instaliuoti Vakarų Jutlandijoje ant kranto esančiame bandymų centre 2022 m. antroje pusėje, o pirmoji jos eksploatacija numatyta 2022 m. ketvirtąjį ketvirtį.	Vestas wants to install the world's tallest and most powerful wind turbine	
11-02 11-03	Pirmąją COP26 klimato konferencijos Glazge dieną, Danijos ministrė pirmininkė Mette Frederiksen pateikė deklaraciją iki 2050 m. iki nulio sumažinti pasaulinio jūrų sektoriaus išmetamų teršalų kiekį, ragindama Tarptautinę jūrų organizaciją išsikelti ambicingus „žaliuosius“ tikslus iki 2050 m. Maždaug 90 % pasaulio prekybos gabenama jūra, todėl pasaulinė laivyba sudaro beveik 3 % viso pasaulio CO2 emisijų. Taip pat ministrė pirmininkė Mette Frederiksen paskelbė, kad Šiaurės šalių ir Didžiosios Britanijos pensijų fondai yra įsipareigoję iki 2030 metų investuoti 112 mlrd. EUR kovai su klimato kaita ir kasmet pranešti apie savo ekologiškų investicijų pažangą.	COP26: Denmark leads the way on climate goals for shipping industry	
11-05	Žaliosios energijos milžinė „Orsted“, didžiausia pasaulyje vėjo energijos tiekėja, pasiūlė jūroje įrengti vėjo jėgainę jūroje netoli Hai Phongo (Vietnamas), į kurią numatoma investuoti nuo 11,9 iki 13,6 mlrd. USD.		
Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
10-18	Skrydžių į Daniją ir iš jos kaina gali gerokai padidėti, jei Vyriausybėje bus priimtas Socialistų liaudies partijos (SF) pasiūlymas dėl lėktuvo vilietų mokesčių įvedimo. Tolimųjų skrydžių bilietams būtų taikomas iki 700 DKK (94 EUR) mokestis, o trumpiausiems maršrutais – 100 DKK (13 EUR). SF taip pat siūlo į Daniją skraidinamoms prekėms įvesti 400 DKK (54 EUR) už toną mokestį. Visos pajamos būtų naudojamos klimato kaitos mažinimo priemonėms remti.	Government mulling new flight tax	
10-18	Danija vėl pratęsė pasų kontrolę sausumos pasienyje	Denmark extends “temporary”	

	su Vokietija. 2016 m. pristatyta kaip laikinas atsakas į pabėgėlių krizę, iki šiol sienų kontrolė pratęsiama du kartus per metus. Esami patikrinimai dabar galios bent iki 2022 m. gegužės mėn.	border controls	
10-26	„Scandinavian Airlines“ (SAS) finansinė padėtis yra nestabili: kompanija patiria ekonominių sunkumų dėl sumažėjusios verslo skrydžių paklausos po to, kai COVID-19 pandemija išmokė daugelį įmonių organizuoti susitikimus nuotoliniu virtualiu būdu per platformas „Zoom“ ir „Skype“. SAS generalinis direktorius Anko van der Werff teigia inicijavo derybas dėl kompanijos išlaidų mažinimo, kurios gali trukti iki kelių mėnesių. SAS akcijos spalio pabaigoje smuko 15,1%, o tai yra didžiausias nuosmukis per vieną dieną nuo 2020 m. lapkričio mėn.	SAS 'fighting to survive'	
10-28	Pagal „Lonely Planet“ leidinį „Best in Travel“ Islandijos pusiasalis Westfjords – viena geriausių lankytinų krypčių 2022 m.	Westfjords Selected As Best Region To Visit By Lonely Planet	
11-02	Lapkričio pradžioje Islandijoje bus peržiūrėti ir pateikti nauji pasiūlymai dėl pandemijos apribojimo, oro linijų bendrovei „Icelandair“ pareikalavus, kad reikalavimai turistams, atvykstantiems į šalį, būtų tokie patys, kaip ir kitose Šiaurės šalyse: paskiepyti turistai galėtų patekti į šalį neparodžius neigiamo COVID testo.	Icelandair Demands Similar Border Rules As Other Nordic Countries	
11-04	Islandijos oro linijos „PLAY“ gruodžio mėnesį atidarys naują biurą Vilniuje. PLAY būstinė ir dabartinės skrydžių operacijos išliks Islandijoje, į Lietuvos biurą tikimasi perkelti daugelį pagalbinių ir techninių funkcijų. PLAY tikisi per kelis mėnesius Vilniuje įdarbinti 15-20 darbuotojų.	PLAY Expands with a New Office in Lithuania	
Bendradarbiavimui MTEPI¹ srityse aktuali informacija			
10-20	Danijos inovacijų fondas investavo 2,2 mln. EUR į tyrimo projektą „No-Methane“, kurio metu bus siekiama sukurti produktą kuris, dedamas į karvių pašarą, galėtų sumažinti metano išmetimą iš karvės prieskrandžio iki 50 %.	DLG partner in a new groundbreaking project – 'No-Methane'	
10-20	Tvari mėsos perdirbimo įmonė „Danish Crown“ kartu su 20 kitų Danijos įmonių prisijungė prie Danijos atsakingo palmių aliejaus vartojimo aljanso ir patvirtino veiksmų planą, pagal kurį iki 2023 m. bus palaipsniui atsisakyta palmių aliejaus gyvulininkystėje.	Danish Crown will phase out palm oil by 2023	
10-22	Islandijos įmonė „Kerecis“, kuri yra žuvies odos naudojimo audinių regeneracijai ir apsaugai pradininkė, šią savaitę gavo Jungtinių Valstijų maisto ir vaistų administracijos (FDA) leidimą prekiauti	FDA Approves Kerecis' Implantable Fish-Skin Product	

¹ MTEPI - moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra ir inovacijos

	nauju produktu, pagamintu iš žuvis odos, skirtu naudoti didesnėms žaizdoms gydyti ir reabilitacijai po operacijos. Pagrindinė įmonės rinka – JAV esančios ligoninės ir klinikos.		
11-02	Danijos technikos universiteto (DTU) tyrėjai ir „OxyGuard“, pasaulyje pirmaujančio žuvų auginimo įrangos tiekėjo, inžinieriai kartu sukurs naują internetinį jutiklį, leidžiantį žuvų augintojams nuolat stebėti vandens kokybę savo baseinuose.	New sensor to improve animal welfare at fish farms	
11-04	Farmacijos milžinės „Novo Nordisk“ pelnas per pirmuosius devynis 2021 m. mėnesius išaugo 12% dėl išaugusios milžiniškos paklausos inovaciniu „Wegovy“ vaistu, kuriuo gydomi diabetu sergantys ir nuo nutukimo kenčiantys žmonės.	Great progress at Novo Nordisk	
Bendra ekonominė informacija			
10-17	Danijos rinkoje trūksta automobilių, baldų ir elektronikos; viena iš pagrindinių priežasčių – kliūtys pasaulinėje tiekimo grandinėje. Prognozuojama, kad būsto savininkai ir pirkėjai turi pasiruošti palūkanų normų kėlimui, kadangi tai yra laikoma veiksmingiausia priemone kaistančios Danijos ekonomikos suvaldymui.	Buoyant economy triggers price hikes	
10-19	Islandijoje skurdo lygis yra žemiausias iš 38 EBPO šalių narių.	Iceland Has Lowest Poverty Rate Among OECD Countries	
10-19	Pagal pensijų indeksą Islandijos pensijų sistema yra sąrašo viršuje. Indeksas lygina pensijų sistemas 43 šalyse, remiantis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) ir kitų tarptautinių organizacijų bei duomenų bazių statistika, taip pat konsultacijų bendrovės „Mercer“ gauta informacija.	International Comparison Shows Iceland Has Best Pension System	
10-21	Danijos kiaulienos eksporto rinka patiria krizę: kaina yra mažesnė nei bet kada, o daugelis šalies kiaulienos eksportuotojų šiuo metu prekiauja nuostolingai. Situaciją lėmė pakilusi pašarų kaina ir sumažėjusi paklausa pagrindinėse eksporto rinkose – Vokietijoje ir Lenkijoje, o Kinijos vidaus gyvulininkystės technikos patobulinimai sumažino paklausą Azijoje.	Pork export prices slump	
10-21	Mokslininkai tiria, ar prie Grenlandijos krantų yra deimantų telkinių. Pirminį tyrimą deimantų gavybos ir prekybos įmonės „De Beers“ užsakymu jau atliko Danijos ir Grenlandijos nacionalinė geologijos tarnyba (GEUS).	Diamonds on Greenland’s seabed?	
10-21	Kainos už elektrą ir dujas Danijoje išaugo beveik dvigubai.	Heating bills “twice as high” as last year	
10-21	Danija kenčia nuo didelio taksi vairuotojų trūkumo. Taksi vairuotojų organizacijos „Dansk Persontransport“ duomenimis, papildomai reikia apie 1500 vairuotojų. Šiuo metu laukimas ilgiau nei	Drivers deserting taxi industry	

	<p>valandą nėra neįprastas dalykas. O kai kuriose atokesnėse vietovėse kabinos užsakyti išvis neįmanoma. Kadangi per COVID-19 karantino taksį paklausa buvo žymiai mažesnė, daugelis vairuotojų ieškojo darbo kitur. „Dansk Persontransport“ duomenimis, daugelis jų nusprendė nebegrįžti į savo profesiją, kuri buvo prieš koronavirusą.</p>		
10-26	<p>Rugpjūtį dirbančių asmenų skaičius išaugo iki 2,87 mln. – tai didžiausias kada nors užfiksuotas skaičius. Jau septintą mėnesį iš eilės didėjant užimtumo rodikliams, buvo sukurta daugiau nei 15 000 naujų darbo vietų. Nuo sausio daugiau nei 100 000 žmonių gavo darbą, o užimtumo lygis dabar yra didesnis nei tada, kai prieš 20 mėnesių šalį paralyžiavo koronavirusas. Ekspertams nerimą kelia darbo jėgos trūkumas.</p>	<p>Employment figures at record-high</p>	
10-27	<p>Danijos infliacija rugsėjį išaugo iki 2,4%, lyginant su 3,6% ES ir 3,2% euro zonos vidurkiu. Didėjančios benzino, elektros ir energijos kainos paskatino augimą šioje šalyje. Kainos pakilo 2,2 % – tai didžiausias rodiklis nuo 2012 m. lapkričio mėn.</p>	<p>Large increase in inflation in Denmark</p>	
10-28	<p>Danijos viešosios institucijos sulaukė kritikos už tai, kad pirktamos transportą policijai, ministerijoms ar kitoms viešosioms įstaigoms, renkasi dyzelinu varomus automobilius, nepaisant Vyriausybės siekio tapti klimatui neutralia valstybe. Valstybinės įstaigos per pastaruosius dvejus metus nupirko 15 kartų daugiau dyzelinių automobilių nei ekologiškų.</p>	<p>State buys diesel cars despite government's green crusade</p>	
10-29	<p>ATP, didžiausias Danijos pensijų fondas, iki 2030 m. investuos 200 mlrd. Danijos kronų (27 mlrd. EUR) į ekologiją, iš jų pusę sumos – iki 2025 m.</p>	<p>Pension giant sets \$31bn target for green investments</p>	
11-02	<p>Danija užima pirmąją vietą pagal „Ateities valdymo indeksą“ (Future Governance Index) – naują pasaulinį reitingą, apibūdinamą kaip „pirmąjį nepriklausomą ir ateitį orientuotą indeksą, vertinantį, reitinguojantį ir analizuojantį valdymo kokybę“. 65 šalys vertinamos pagal 5 pasaulio „megatendencijas“: klimato kaitos ir išteklių bei sukrėtimų ir krizių valdymą, technologinę pažangą, populiacijos senėjimą ir urbanizaciją bei globalizacijos letėjimą („slowbalisation“).</p>	<p>Denmark tops governance index</p>	
11-02	<p>Islandijos žuvų eksportuotojai „Seafood from Iceland“ žengia į Jungtinės Karalystės rinką.</p>	<p>Fishmas and Waitrose — a delicious pairing</p>	
11-02	<p>Pasaulinio socialinio progreso reitinge (Global Social Progress Index) 2021 m. iš 168 vertinamų šalių Danija užėmė 3-ią vietą, Islandiją – 4. Lietuva – 27-oje vietoje.</p>	<p>Iceland Ranks Fourth on Social Progress Index</p>	
11-03	<p>Didžiausia pasaulyje laivybos bendrovė AP Moller-Maersk (APM) praneša apie staigų pelno augimą, nes</p>	<p>Maersk posts record earnings</p>	

	pasaulinė prekių siuntų paklausa atsigauna nuo koronaviruso pandemijos. Bendrovės pajamos trečiąjį ketvirtį išaugo beveik 68%, iki rekordiškai aukštų 14,3 mlrd. EUR.		
--	--	--	--

Parengė:

Lietuvos Respublikos ambasados Danijos Karalystėje atašė Asta Sakalauskaitė-Jankauskienė, tel. +45 39452273, el. paštas asta.sakalauskaite@urm.lt.